

LADECKÉ ZVESTI

SPRAVODAJCA
MIESTNEJ SAMOSPRÁVY
V LADCOCH

Číslo: 3

jún 2012

Výročia obce, súčasnosť a budúcnosť

Vážení spoluobčania !

540, či 615 rokov je doba, za ktorú obe časti našej obce prežili určite ne-jedno búrlivé či významné obdobie. No ani súčasnosť, ktorú prežívame ako svedkovia, nie je o nič menej búrlivá, či ináč historicky významná. Práve naopak. Niekedy mám dojem, že prežívame až príliš veľa veľkých a významných udalostí. Za posledných necelých 25 rokov, teda ani nie za štvrtstoročie, sme zažili zmenu politického režimu, rozpad Československa, vznik samostatnej Slovenskej republiky, vstup do Európskej únie, prijatie novej meny, hospodársky rast i recesiú, o technických novinkách ani nehovoriac.

Vráťme sa však k obci, k jej problémom, prípadne i k vízií jej ďalšieho rozvoja. Pred piatimi rokmi, pri príležitosti 535. - 610. výročia sme mali určité zámery, z ktorých sa niektoré naplnili, niektoré dopadli úplne ináč, ako sme plánovali a niektoré sa ani nenaplnili.

Postavilo sa 24 krásnych bytov na odpredaj, zatiaľ však v nich nikto ne-býva. 16 - bytový nájomný dom je obsadený od začiatku. Areál Základnej školy mal byť spojený s Materskou školou do jedného celku. Európske fondy však umožnili sotva renováciu dvoch školských pavilónov. Materská škola zostala nedoriešená a obec má veľké problémy nájsť financie na jej tak potrebnú renováciu. Výstavba akéhokoľvek obchodu - predajne potravín v Ladcoch je mimo záujmu investorov. Aj nový obecný úrad mal byť najskôr v budove bývalej základnej školy (dnes OUI), potom v budove bývalého Misijného domu. Boli aj iné návrhy, ale nakoniec sme ho umiestnili do Domu kultúry. Myslím, že toto riešenie bolo vari najlepšie a po revitalizácii priestranstva pred Domom kultúry sme získali zaujímavé architektonické priestranstvo pred novovznikajúcim komunitným centrom obce.

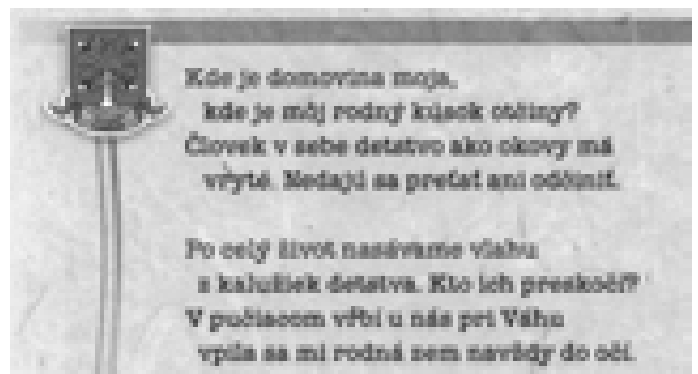
Dôležitým historickým medzníkom v živote našej obce bol vznik samostatnej ladčianskej farnosti zriadenej žilinským biskupským úradom koncom roka 2011. V súvislosti s tým koncom roka 2011 odovzdali do užívania novú budovu farského úradu získanú prestavbou bývalého obecného úradu. Pod tlakom finančnej krízy bolo nanovo definované aj zadanie pre návrh nového kostola. Kostol bude nadimenzovaný v rozsahu finančných prostriedkov, ktorými reálne disponuje nadácia AGAPA. So začiatkom výstavby rímsko-katolíckeho kostola v Ladcoch sa uvažuje v roku 2013.

Popri vlastných aktivitách sa v obci realizuje modernizácia železnice. Je to historicky významná a zásadná prestavba železničnej trate. V rámci tejto stavby je vybudované nové nástupište, železničný zvršok, nadjazd a podchod v Tunežiciach a dobudováva sa podchod v Ladcoch. Tak, ako bola diaľnica, aj prestavba železnice je stavba storočia a posúva náš región, a tým aj našu obec, do vyspelejšej časti sveta.

Napriek týmto nesporne významným aktivitám na území našej obce - ide o investície, tak povediac, obci darované z vonku. Osobne mám pocit, že naša vnútorná investičná sila je slabá. Obec má veľmi málo podnikateľsky aktívnych občanov (okrem pohostinstiev). Do budúcnosti treba rátať s neustálym presunom ťažiska životaschopnosti obce na trvale udržateľný rozvoj, to znamená vlastné podnikateľské prostredie. Len taká obec, ktorá bude mať viac podnikavých občanov, bude sa viditeľne rozvíjať (napr. dnes Púchov i Beluša), alebo bude stagnovať. V Ladcoch a Tunežiciach je dnes skôr tendencia aj pod rúskom ochrany životného prostredia odmieňať podnikateľské aktivity zvonku. I napriek týmto tendenciám má obec niektoré sľubne sa rozvíjajúce podnikateľské subjekty. V samotnom územnom pláne boli pre to urobené dobré územné a priestorové predpoklady. **Vážení občania !**

K významnému jubileu oboch častí našej obce vám všetkým srdečne blahoželám a úprimne si s vami želim, aby sa naša obec pokojne rozvíjala do krásy a prosperite v ďalších desaťročiach.

Ing. arch. Ján Remo, starosta obce

Kde je domovina moja,
kde je môj rodnej krajec obľúbený?
Človek v sebe detstvo ako okovy má
vryté. Nedajú sa preňať ani odhliť.

Po celý život nasívame vlahu
a kalužiek detstva. Kto ich preskočí?
V postiacom vŕbi u nás pri Váhu
vplá sa mi rodni zem narúdy do očí.

Obecné zastupiteľstvo v apríli

Obecné zastupiteľstvo, ktoré zasadalo 24. apríla t.r., zoberalo na vedomie prehľad o čerpaní rozpočtu za 1. štvrtrok 2012, správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce.

V ďalšom rokovaní poslanci schválili návrh na úpravu rozpočtu pre rok 2012. Schválili bezplatný prenájom sály DK na deň 18. mája 2012 pre Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Ladcoch na usporiadanie kultúrno-spoločenskej akcie pre družobné organizácie.

Po schválení niekoľkých prenájmov pozemkov a predaja pozemku prijalo obecné zastupiteľstvo uznesenie o pokute za nepodanie priznania k dani z nehnuteľnosti vo výške 50 % sadzby vyrubenej dane, najmenej však 5 eur a najviac 3 000 eur.

Ďalej schválili pokutu za nesplnenie si oznamovacej povinnosti k plateniu poplatku za komunálny odpad vo výške 50 % zo schváleného ročného poplatku na osobu za komunálny odpad, najmenej však 5 eur a najviac 3 000 eur.

Zastupiteľstvo potom dalo súhlas riaditeľke Základnej školy v Ladcoch k prenajatiu multifunkčného ihriska pre verejnosť. Rovnako dali súhlas riaditeľke školy k prenájmu pozemkov v areáli školy.

Poslanci schválili plat starostu obce v súlade so zákonom č. 154/2011.

Obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie k stanoveniu vyhlásovania správ na predaj na verejnom priestranstve. Správy sa budú vysielať v miestnom rozhlase nasledovne: ráno o 9.00 hod. a popoludní o 14.30 hod.

Na zasadaní neboli prítomní 2 poslanci (ospravedlnení).

Pokuty

Dôležité upozornenie pre občanov o povinnosti priznania a oznámenia o vzniku daňovej povinnosti a hrozby pokuty za jej nesplnenie!

Národná rada Slovenskej republiky prijala nový zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní - daňový poriadok s účinnosťou od 1.1.2012. Na základe tohto zákona, paragrafov 154 a 155 je obec povinná vyberať pokuty za nesplnenie oznamovacej povinnosti a nesplnenie si povinnosti priznať daň z nehnuteľností.

Oznamovacia povinnosť nastáva vtedy, ak občan počas roka získa majetok a po zápise do katastra nehnuteľností je povinný do 30 dní túto skutočnosť oznámiť na obecný úrad. Daňové priznanie občan podáva vždy v januári v kalendárnom roku podľa stavu k 1.1.. To znamená, že každý, kto nadobudol nehnuteľnosť počas roka a prebehol aj zápis do katastra nehnuteľností do 31.12., musí v nasledujúcom roku v mesiaci január podať daňové priznanie.

Výška pokuty je určená týmto zákonom. Správca dane môže uložiť pokutu až do výšky vyrubovanej dane, nie však menšiu ako 5 eur. O výške pokuty rozhoduje správca dane a výška tejto pokuty bude závisieť aj od toho, aký veľký bol priestupok voči zákonu.

Táto pokuta sa vzťahuje aj na poplatok za vývoz komunálneho odpadu. Každý občan je povinný nahlásiť v januári, ale aj počas roka zmenu v počte rodinných príslušníkov bývajúcich na trvalej adrese.

Poslanci 22. mája

Riadne zasadanie obecného zastupiteľstva sa konalo 22. mája za prítomnosti 6 poslancov a starostu obce.

Zobrali na vedomie organizačné a finančné zabezpečenie osláv 540. výročia prvej známej písomnej zmienky o Ladcoch a 615. výročie zmienky o obci Tunežice.

Oslavy budú spojené s hodovými oslavami Ladiec v júli t.r.

V ďalšom programe zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo dlhodobý prenájom pozemku na parcele č. KN 1169 o výmere 18 m² pre výstavbu montovanej garáže Dušanovi Mateičkovi (Ladce, ul. Janka Kráľa 464).

Poslanci schválili predaj pozemku Jánovi Rafajovi, bytom Dubnica nad Váhom. Pozemok je o výmere, ktorú stanoví geometrický plán, za cenu vo výške 40 eur za 1 m².

Na záver schválili Dodatok č. 1 k VZN č. 2/2009 o úhrade za poskytnutú opatrovateľskú službu.

Majster Slovenska v karate

Po ženskom hasičskom družstve máme opäť jedno celoslovenské prvenstvo.

Na Majstrovstvách Slovenska mládeže a juniorov, ktoré poriadala federácia karate a bojových umení sa Samo Lipták v kategórii KUMITE chlapci 12 - 13 roční bez rozdielu hmotnosti umiestnil na 1. mieste.

Samo Lipták trénuje a preteká za Športový klub karate PKZ Púchov. Majstrovstvá sa konali 26. mája t.r. v Martine.

Z matriky obce

Narodené deti:

Peter Babečka
Kristián Gajdoš
Adrián Gajdoš
Dominik Juzek
Michal Kukuliaš
Alžbeta Smrčková
Tomáš Kubiš

Vítame medzi nami novonarodené deti a želáme im šťastné a zdravé detstvo. Rodičom blahoželáme.

Zomreli:

Ján Čemeš - 81 r.
Jozef Chovanec - 85 r.
Honora Zelíková - 84 r.
Anna Koyšová - 87 r.
Mária Kalusová - 58 r.
Anna Mikušková - 89 r.
Miroslav Vychopeň - 57 r.

Smútime nad tými, ktorí nás navždy opustili a spoločne s pozostalými v ich smútku.

Jubileá:

90 rokov
oslávi
Jozefína Moravcová
(8. júna 1912)

85 rokov
si pripomenú
Mária Kvasnicová
(nar. 9. júna 1927)
Anna Hriadelová
(nar. 2. augusta 1927)

80 rokov
Pavel Eliáš
(6. júla 1932)
František Ištvaník
(30. júla 1932)
Ing. Ladislav Letko
(12. júla 1932)

Na železnici dodržiajú termíny

Práce na železničnom moste nad štátnou cestou III. triedy (podjazd) pokračujú podľa harmonogramu.

Dňa 4. septembra 2012 uzavrujú úrovnňový prechod do PCLA („Podjazd“ bude hotový, oficiálny termín odovzdávania bude pred týmto dátumom).

Po uzavretí priescestia v km 148.739 bude nasledovať montáž nových výhybiek na púchovskom zhlaví, predĺženie nástupišťa číslo 1 o cca 125 metrov na celkových 250 metrov.

Prebiehajú dokončovacie práce na elektrickej prípojke VN z verejnej siete, od prepojenia na verejnú sieť sú závislé iné akcie, ako je osvetlenie stanice, atď. (naďalej pretrvávajú problémy vo vzájomnej komunikácii ŽSR a SEE).

Po dokončení nových výhybiek sa prepoja do zariadenia pre elektronické ovládanie stanice, (po dobudovaní úseku Nové Mesto nad Váhom - Púchov bude ovládanie stanice Ladce zo žst. Púchov diaľkovo).

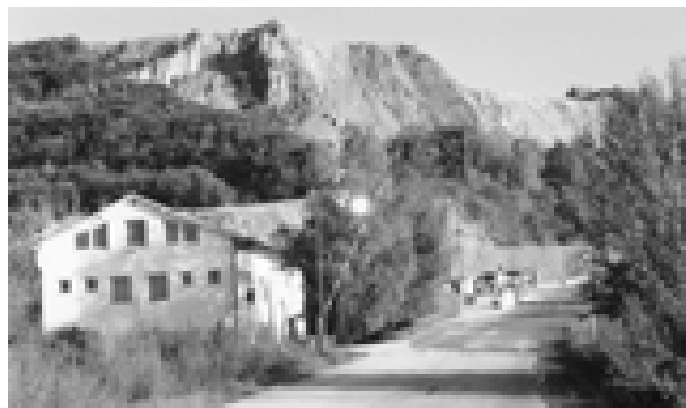
V októbri sa výpravca presťahuje do nových priestorov stanice a urobí sa definitívna úprava vonkajšieho kabátu stanice. Do jesene 2012 dajú do užívania aj priestory pre cestujúcu verejnosť s ústredným kúrením (po zapojení plynu), informačným systémom, rozhlasom atď.

Oficiálne ukončenie stavby je naplánované na 27. novembra 2012.

P. Fatura

Foto: Ing. arch. J. Remo

Petícia proti výrobni asfaltových zmesí

„Doprastav asfalt, a.s., Banská Bystrica“ prišiel so zámerom vybudovať v lome Tunežice výrobnú asfaltových zmesí.

K tejto výstavbe majú občania mnoho pripomienok o negatívnom pôsobení na ovzdušie, vodu, o zápachu, preťaženosti ciest a ďalších nepriaznivých dôsledkoch na životné prostredie občanov Ladiec, najmä Tunežíc i Košece, osobitne Nozdrovíc.

Občania pripravili petíciu, ktorú podpísalo veľké množstvo obyvateľov, podľa nich ohrozenej oblasti.

Starosta obce v tejto otázke navštívil Ministerstvo životného prostredia SR. To má na investora (Doprastav asfalt, a.s.) špecifické požiadavky. Po ich doplnení vydá Ministerstvo záverečné stanovisko.

Obec Ladce dala k požiadavke budovať výrobnú asfaltových zmesí Ministerstvu životného prostredia SR stanovisko, v ktorom sa píše:

„Napriek tomu, že predložená štúdia „EIA“ preukazuje vo všetkých posudzovaných parametroch normám vyhovujúce úda-

je, máme za to, že výrobná asfaltových zmesí bude obťažovať život občanov v dotknutom území týmito negatívnymi vplyvmi:

- zápachom asfaltov
- prašnosťou z výroby
- poškodzovaním miestnych komunikácií nadmerne zvýšenou dopravou
- nebezpečenstvom z nedostatočnej a neodbornej likvidácie odpadov
- nebezpečenstvom možnej havárie.

Prostredie obce Ladce a miestnej časti Tunežice je už dnes zaťažované priemyselnou činnosťou Považskej cementárne, kameňolomami, drevospracujúcim priemyslom, a preto obec Ladce nedoporučuje a neschvaľuje ďalšie záťaže z priemyselnej výroby takéhoto charakteru.

Tiež podotýkame, že cez kameňolom Tunežice vedie jediná prístupová komunikácia na lesné a iné pozemky občanov časti Tunežice.

Úprava križovatky

Zámer upraviť križovatku pri pamätníku trvá už dlhšiu dobu. Pohyb chodcov cez priestor križovatky prebieha neusporiadane.

Chodci na strane od Štúrovej ulice nemajú dostatočne bezpečný priestor. Tak isto výhľad motoristov prichádzajúcich od cementárne na obe strany je dosť obmedzený.

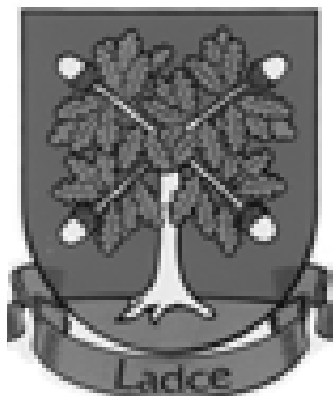
Terajšie riešenie vytvára pri pamätníku dostatočne veľkú rozptylovú plochu a zároveň umožňuje dostatočne lepší výhľad na pravú stranu križovatky.

Pohyb chodcov bude od novového stánku po vyznačenom prechode k pamätníku, odtiaľ cez vyznačený prechod k pohostinstvu „Kopyto“, kde bude vybudovaný ostrovček pre peších.

Takto upravená križovatka je bezpečnejšia a verím, že aj toto priestranstvo, považované za centrum obce, bude krajšie a prehľadnejšie.

Dlažbu nám poskytla Považská cementárňa, a.s. a stavebné práce realizovala stavebná skupina obecného úradu.

*Ing. arch. Ján Remo,
starosta obce*

Cesta storočiami

Treba nám viacej úcty k vlastnej histórii alebo presnejšie: viacej úcty k ľuďom, ktorí túto históriu tvorili. Treba ju prejavíť nielen k panovníkom a slávnym osobnostiam, ale aj k tým, ktorí obrábali polia, budovali dediny a mestá, na svojich pleciach niesli vojny a ich následky.

Nebolo to inak ani v Ladcoch a Tunežiciach. Po celé storočia v regióne žili nielen zemepáni, župani, či okresní náčelníci, ale predovšetkým prostí ľudia, ktorí boli tvorcami hodnôt.

Dejiny však nešli mimo nich, priamo sa ich dotýkali, ovplyvňovali ich myslenie a konanie. To sa týka rovnako obdobia Keltov i 21. storočia. Pochopiť život, konanie občanov znamená predovšetkým pochopiť dobu, v ktorej sa udalosti odohrali.

Výročia, ktoré si v tomto roku pripomínáme, ani zďaleka nie sú rokmi, kedy obce vznikli. Listiny, ktorými Žigmund či kráľ Matej Ladce a Tunežice darovali, hovoria už o usadlostiach, ktoré jestvovali dávno predtým. Kedy, to sa asi nikdy nedozvieme.

Najstaršie osídlenia

Najstaršie osídlenie v našom regióne sa počíta pred 20 - 25 tisíc rokmi (mladopaleolitickí lovci).

Prvé a najstaršie nálezy v Ladcoch pochádzajú zo staršej doby bronzovej (1900 - 1550 p.n.l.). Z obdobia asi 9. storočia p.n.l. sa našli v Ladcoch pozostatky lužických hrobov. Najhodnotnejšie nálezy sú z obdobia tzv. púchovskej kultúry (Kelti) z 3. storočia p.n.l. až do konca 2. storočia n.l.

U nás je najvzácnejšou pamiatkou z tohto obdobia Hradište medzi Nozdrovicami a Tunežicami. Okrem hlinených nádob sa tu našlo množstvo mincí z rôznych období a z rôznych miest Európy.

Prvé písomné zmienky

Na koniec stredoveku spadajú listiny potvrdzujúce existenciu Ladiec a Tunežíc. Obe obce sa po celých niekoľko storočí dávajú do súvislosti s hradom Košeca (známy od roku 1272).

V listine z roku 1397 kráľ Žigmund potvrdzuje, že obec Tuniuik (Tunežice) patrí do panstva Košeca. Druhá listina je z roku 1462, kde kráľ Matej Korvín daruje obec najprv Stiborovi zo Siboric a potom Blažejovi Magyarovi. Tu sa už obec nazýva Thunezytze.

Prvá známa písomná zmienka o Ladcoch je v listine kráľa Mateja Korvína z roku 1472, ktorou daruje obce Ledcze a Mojtín Ladislavovi Podmanickému a jeho potomkom.

V ďalších storočiach hrad Košeca a s ním aj obce Ladce a Tunežice prežili mnoho búrlivých udalostí. Vyvrcholenie bolo drastické, keď v roku 1671 dal cisár Leopold I. hrad zbúrať. Poslednými majiteľmi bola rodina Lippay de Zombor, ktorá následne presídlila do obce Košeca.

Majthényi - Motešický

ofia Lippay sa vydala za Pavla Motešického. Jeho rodina a potomkovia sa takmer na dve storočia stali osudom Ladčanov a Tunežičanov, najmä po roku 1774, keď sa jej reprezentant Imrich

Motešický s manželkou Juditou presťahovali do novopostaveného kaštieľa v Ladcoch. Judita vstúpila do povedomia Ladčanov tým, že po smrti svojho manžela dala postaviť kostolík zasvätený sv. Valentínovi.

V ďalších desaťročiach sa v Ladcoch vystriedali ďalší Motešický. Posledný Karol mal sedem detí, ale ani jedno nechcelo bývať v Ladcoch. Keď roku 1878 zomrel, majetok s kaštieľom predali barónovi Popperovi z Bytče, ktorý ho dal ako veno svojej dcére Jeanette, keď sa vydala za baróna Adolfa Schenka.

Zmeny v životnej úrovni a postojoch

Technická revolúcia v 19. storočí zasiahla aj naše obce, najmä v posledné dve desaťročia. Najprv to bola výstavba železnice (1883). Najväčšiu zmenu, ktorú železnica podmienila, priniesol do Ladiec barón Adolf Schenk von Lédecz, keď dal v roku 1889 postaviť cementáreň, prvú tohto druhu na Slovensku. Prinieslo to veľké zmeny. Vznikla robotnícka vrstva - poľnohospodárska obec sa zmenila na priemyselno-roľnícku. Fabrika priniesla zárobky, zlepšenú životnú úroveň, bývanie, za kúpnu silou prichádzali obchodníci a postupne sa menilo aj myslenie ľudí. Cudzí odborníci a robotníci priniesli iné pohľady na vzdelanie a kultúrno-spoločenský život. Cementáreň prosperovala. Vyrábala stále viac a kvalitnejší cement a vyvážala ho do značnej časti Európy. Na začiatku 20.

storočia sa k cementárni pripojili ďalšie výrobné podniky, ktoré zamestnali do sto pracovníkov z Ladiec a okolitých obcí. V roku 1910 to bola kruhová vápenka vyrábajúca 1 200 ton vápna ročne. V roku 1914 začala pracovať parná píla. V tridsiatych rokoch a potom i cez vojnu veľa pracovných príležitostí poskytovali dubnické závody.

Ďalšie prvenstvo získali Ladce výstavbou prvej vodnej elektrárne takejto veľkosti a druhu na Slovensku (1932 - 1936). Toto dielo v čase výstavby zmiernilo nezamestnanosť na strednom Považí a po dokončení vyrábalo elektrickú energiu pre rozvíjajúci sa priemysel a pre domácnosti. Nemaľý význam mala ako účinné protipovodňové opatrenie.

Významnou politicko-organizačnou zmenou bolo spojenie Tunežíc a Ladiec v jednu obec (1976).

Trvalé hodnoty

Aj v ďalších rokoch hrala v obci dominantnú úlohu cementáreň. Po vojne ako prvá začala vyrábať na Slovensku cement tak potrebný pre zničené hospodárstvo. Výroba v ďalších desaťročiach prechádzala mnohými technickými a organizačnými zmenami. Nahradenie šachtových pecí rotačnou (1969) zmenilo kvalitu i množstvo vyrobeného cementu. Zásadný obrat nastal v deväťdesiatych rokoch a potom v novom 21. storočí. Privatizácia a následná modernizácia zaradila Považskú cementáreň

medzi najúspešnejšie podniky na Slovensku a kvalita jej výrobkov otvorila cestu na trhy Európy.

Trvalou hodnotou pre všetky časy zostala spolupráca cementárne s obcou po materiálnej i kultúrno-spoločenskej stránke.

Vzdelávanie - kultúra - spoločenský život

Prvá škola - obecná škola - bola zriadená v Ladcoch v roku 1876. V roku 1883 školu postáttnili a rovnaký štatút dostala v roku 1911 aj škola v Tunežiciach. Rozhodujúcimi pre kvalitu vyučovania boli školské

budovy. V Ladcoch postavili školu v roku 1893, v Tunežiciach v r. 1913. Najväčší rozvoj škôl nastal po roku 1918, pretože školské zákony v ČSR patrili medzi najlepšie na svete. Boli to aj učitelia, ktorí pracovali so žiakmi obetavo v škole i mimo školy. V Ladcoch to bol najmä Emil Pauer, v Tunežiciach Ján Retter a iní.

V päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch enormne narastal počet žiakov (v roku 1965 ich bolo 534). Ruší sa škola v Tunežiciach (1974). Významnou udalosťou bol začiatok vyučovania v novopostavenom komplexe Základnej školy v Ladcoch v roku 1973.

V roku 1966 otvárali v kaštieli osobitnú učňovskú školu internátnu. V ďalších rokoch táto ustanovizeň s humánnym poslaním mení svoju štruktúru, odbornosti i celkovú podobu. V novom tisícročí dokončili dostavbu nových moderných vyučovacích, výcvikových i internátnych priestorov a opustili cirkevné objekty, kaštieľ a misijný dom.

Vo vzdelávacom systéme významnú úlohu zohrala Materská škola. V provizórnych priestoroch začala svoju činnosť v roku 1951. V roku 1971 slávnostne otvorili budovu novej Materskej školy, ktorú postavili za prostriedky štátu a odborov.

Spoločenský a kultúrny život sa v Ladcoch a Tunežiciach začína rozvíjať po vzniku ČSR v roku 1918. Ku kultúrnemu rozvoju prispeli najviac tieto udalosti:

- Vznik dychovej hudby v roku 1921, ktorá v rôznych podobách účinkuje dodnes.

- O rok neskôr v Ladcoch premietajú prvý film v novovzniknutom kine. V roku 1926 sa otvára obecná knižnica.

- V roku 1953 slávnostne dali do prevádzky najväčší kultúrny dom na strednom Považí a zriadili Závodný klub ROH budúce stredisko bohatého kultúrneho života.

- V deväťdesiatych rokoch a v rokoch nového tisícročia začali vychádzať Ladecké zvesti, píše sa kronika a vyšla monografia Ladce. Organizuje sa súťaž v prednese slovenskej ľúbostnej poézie Koyšove Ladce. Medzi organizátorov záujmovej činnosti patrili spolky a spoločenské organizácie. Najstaršia, i dnes veľmi úspešná organizácia, je Dobrovoľný hasičský zbor (založený v r. 1883).

Telovýchova má korene v Robotníckej telocvičnej jednote (1921). Organizovaný futbal sa začal hrať v roku 1932, v Tunežiciach 1951.

Ženy pracovali veľmi aktívne v rôznych organizáciách, najúspešnejšie v Ladcoch i Tunežiciach v Slovenskom zväze žien. Ďalšie organizácie: Slovenský ovocinársky a záhradkársky zväz (1962), Slovenský zväz chovateľov (1956), Červený kríž Ladce - Tunežice (1927), Zväz pre spo-

Náboženský život

S osudom obcí ruka v ruka šiel aj náboženský život. Obe obce po celé storočia boli naviazané na Faru Košeca (známa od roku 1332). Ale aj samotná obec Ladce sa stala známou ako stredisko Rádu Milosrdných sestier sv. Vincenta, jej samostatnej provincie v rámci Slovenska. Stalo sa tak po odkúpení kaštieľa a založení kláštora v roku 1925. Sestry mali nemalý vplyv na náboženský, školský, charitatívny a spoločenský život v obci.

Rovnaký vplyv mala od roku 1927 Misijná spoločnosť sídliaca v budove pre nich postavenej v tom istom roku.

Počas známych udalostí v roku 1950 obe inštitúcie boli rozpustené.

Najvýznamnejšou udalosťou nedávnych dejín Ladiec bolo zriadenie Fary Ladce a postavenie jej sídla v rekonštruovanej budove.

Vojny a ničivé pohromy

Najväčšie pohromy pre obyvateľov našich obcí v stredoveku a v ďalších storočiach boli vojny, živelné pohromy a nákazlivé choroby.

V roku 1663 Turci po neúspešnom dobývaní Trenčína zničili všetky obce popri Váhu až do Púchova a ďalej v Púchovskej doline.

Už predtým, v roku 1431 pri Ilave, boli porazené bratrické oddiely cisárskym vojskom. Boje nepriamo zasiahli aj naše obce. Mimoriadne drasticky zasiahla Ladce i Tunežice 1. svetová vojna (1914 - 1918). Padlo v nej 40 Ladčanov a 8 Tunežičanov.

Najväčšiu tragédiu občania Ladiec však zažili 16. apríla 1945, keď nemeckí nacisti popravili 19 rukojemníkov. Ešte predtým, začiatkom decemb-

ra 1944, neznámi páchatelia v ladčianskych horách zastrelili Jozefa Findela, bývalého riaditeľa cementárne a ďalších 6 židovských občanov, medzi nimi aj deti.

Zo živelných pohrôm to boli najmä povodne. Celú obec rozvodnený Váh zatopil v roku 1630 a 1683. Najväčšia však bola v auguste 1813, keď medzi Žilinou a Trenčínom zahynulo 203 občanov a tisíce hospodárskych zvierat.

Ničivo pôsobili aj požiare, najmä v časoch slamených striech. V Ladcoch najväčšie boli v rokoch 1841 a 1882, keď zhorela celá dnešná Koyšova a Štúrova ulica.

Svoju daň si vyžiadala aj cholera (1831), ktorej v Ladcoch a Tunežiciach podľahlo 32 občanov.

Druhá polovica 20. storočia

1950 - Založenie JRD v Ladcoch

1958 - Celooobecné JRD v Ladcoch

- Vznik JRD v Tunežiciach

1961 - Zlúčenie - vznik JRD 1. máj Košeca

1969 - Znovuotvorenie kostolíka v Ladcoch

1971 - Založenie veľkého dychového orchestra

- Vznik Klubu mládeže v Tunežiciach

1988 - Elektrifikácia železnickej trate

1990 - Rekonštrukcia MNV - Prvé voľby ob. zastupiteľstva a starostu obce

1991 - Ustanovujúca schôdza Združenia urbárikov a Lesného družstva v Ladcoch

1996 - Umiestnenie busty Pavla Koyša na DK

2000 - Otvorili oba pruhy diaľnice (Nemšová - Ladce)

luprácu s armádou (1952), Slovenský rybársky zväz (1927), Poľovnícke združenie Bukovina (1945), Slovenský zväz protifašistických bojovníkov (1945), Slovenský zväz zdravotne postihnutých (1975), Matica slovenská (1993).

Okrem toho rôzne mládežnícke i náboženské organizácie.

Rybári otvorili sezónu pretekmi

Preteky v love rýb udicou otvárajú pre členov SRZ tradične každý rok hlavnú sezónu na kaprových vodách. Naša obvodná organizácia (ObO) SRZ č. 3 Ilava usporiadala tieto preteky už tradične na štrkovisku Ilava.

Detské preteky (deti - mladí rybári vo veku od 6 do 15 rokov združení v rybárskych krúžkoch) sa konali 1. mája. Nádherné slnečné a teplé počasie prišlo mladým rybárom v počte 37 z Ilavy, Košec, Ladiec i z druhej strany Váhu. A to sa prejavilo i na úlovkoch. Počas troch pretekárskych hodín bolo ulovených rekordných 195 ks rýb, z toho 132 kaprov a 31 ks nádherných lieňov. Najviac sa darilo Patrikovi Andresíkovi z Ilavy, ktorý ulovil až 19 kaprov. Nasledovali Hudec Rastislav z Dubnice - 12 kaprov a Kvasnica Jakub z Klobušíc - 7 kaprov. Z dievčat sa prvé miesto ušlo Kristínke Hajasovej z Mikušoviec, ktorá ulovila 7 kaprov. Všetci malí súťažiaci dostali počas pretekov malé občerstvenie a na konci bol každý odmenený vecnou cenou. Preteky organizačne zabezpečoval výbor obvodnej organizácie na čele s jeho predsedom p. Liborom Kvasnicom, ktorý touto cestou ďakuje svojej mestskej organizácii v Dubnici i všetkým sponzorom.

Preteky dospelých sa konali 13. mája. Ani avizované ochladenie neodradilo rekordný počet 165 pretekárov, členov SRZ ObO č. 3 Ilava a 19 hostí zo SRZ MsO Púchov, Považská Bystrica a Prievidza.

Zvítal p. Andrisík Michal z Ilavy, ktorý ulovil 4 kaprov a 11 lieňov, druhý bol Marušinec Andrej z Púchova a tretí Vrábek Ivan z Ilavy. Najdlhšou ulovenou rybou bol amur 65 cm ulovený Marianom Michálekcom z Púchova. Najväčší kapor mal 60 cm a ulovil ho Daniel Kováč z Horoviec. Dospelí ulovili dohromady 244 ks rýb, z toho 183 kaprov. Záver pretekov patrilo vyhlasovaniu a odmeňovaniu víťazov a tradičnej tombole s hodnotnými cenami.

Deň narcisov

V piatok, 13. apríla, sa konala dobrovoľná zbierka na podporu Ligy proti rakovine pod názvom *Deň narcisov*.

Dobrovoľníkom zo Základnej školy sa v obci podarilo vyzbierať sumu **536,20 €** - všetkým obyvateľom Ladiiec, ktorí sa do zbierky zapojili, patrí veľké ďakujem.

Dve stretnutia

Ladčania mali možnosť zúčastniť sa na dvoch oslavách, ktoré sa stali súčasťou kultúrno-spoločenského života v obci.

Najprv to bola akcia „Otvára sa máju brána“ - 1. mája t.r. Občania mali možnosť sledovať i zúčastniť sa na zaujímavom programe. Nechýbala ani dychovka - Ladčanka a dobrý poľovnícky guláš.

Matky, na ich tradičný sviatok druhú májovú nedeľu, privítala veľká sála Domu kultúry. V programe (píšeme o ňom aj na strane č. 7) vystúpili deti z Materskej školy, Základnej školy, dychovka Ladčanka a zvlášť upútala spevácka skupina detí vedená manželmi Michalom Fuskom a Monikou Fuskovou.

Regionálna súťaž ZPOZ v Ladcoch

Považské osvetové stredisko vybralo našu obec na konanie súťaže Zborov pre občianske záležitosti v poriadaní obradov pre rôzne občianske príležitosti v živote ľudí.

Kolektívy z Dohňan, Streženíc a Udiče predviedli svoje programy v obradnej miestnosti Obecného úradu v Ladcoch.

Streženičania ukázali program k životnému jubileu spestrený folklórnou skupinou. Videli sme aj dohňanské deti a ich program - rozlúčku so školou, ukončenie prvého stupňa základnej školy. Členovia ZPOZ-u z Udiče pripravili program k životnému jubileu sedemdesiat rokov predsedníčky ZPOZ.

Porota po vyhodnotení rozhodla, že na krajské kolo postúpia všetky tri skupiny.

V šľapajách minuloročných úspechov

Dobrovoľný hasičský zbor v Ladcoch po minuloročných významných úspechoch v rôznych hasičských súťažiach ani v tomto roku nesklame svojich priaznivcov. Zodpovedne pristupujú k príprave družstiev v jednotlivých kategóriách po všetkých stránkach - športových, technických i organizačných.

Do konca výroby tohto čísla Laddeckých zvestí sme nevedeli, do akých súťaží budú Ladčania prihlásení. V augustovom čísle budeme vedieť - a vy s nami - aj niektoré výsledky. Všetci dúfame, že pre nás priaznivé.

redakcia

Skvelý týždeň žiakov v Poľsku

Konečne sme sa dočkali. V nedeľu, 13. mája, sme sa autobusom vybrali na dlho očakávané stretnutie partnerských škôl, združených v projekte Comenius. Čakala nás niekoľkohodinová cesta do poľského mesta Lodz, kde sídli jedna z našich partnerských škôl - Szkola Podstawowa nr.5. Pred nami bol týždeň zážitkov, bohatého programu a hlavne nadväzovania priateľstiev a vzájomnej komunikácie s ostatnými partnermi.

V pondelok náš program tvorila návšteva botanickej a zoolologickej záhrady v Lodzi. Videli sme mnoho druhov vzácných rastlín i zvierat, po obede sme si prehliadli mesto a po večeri nás v reštaurácii čakala zoznamovacia diskotéka.

V utorok sme hneď po raňajkách nasadli do autobusu a vydali sme sa na cestu do Varšavy. Tam nás čakala prehliadka Technického múzea a pamiatok v starej časti mesta. Navštívili sme aj novo postavené nákupné centrum.

Streda sa niesla v znamení športu - všetci sme sa tešili na 4. žiacku olympiádu, ktorú organizuje pre svojich projektových partnerov poľská škola. Pripravené boli futbalové turnaje chlapcov i dievčat a rýchlostné súťaže zmiešaných družstiev. V silnej konkurencii sme obstáli a zásluhou všetkých našich žiakov sme si domov priniesli krásne druhé miesto zo všetkých spomenutých disciplín.

Vo štvrtok sme absolvovali ďalší poznávací výlet - tentoraz sme sa vybrali do Klodawy, mesta pres-

láveného soľnou baňou. Všetkých nás zaujal vznik a história soľnej bane, zaujímavé výtvyry baníkov a aj jednotlivé komory, v ktorých sa dodnes ťaží klodawská soľ. Po návrate do Lodze a po večeri sme sa vybrali do vnútorného ihriska a po hrách nás čakala ďalšia spoločná diskotéka pre všetky partnerské krajiny.

V piatok sa aktivity sústredili do priestorov Szkoły Podstawowej, kde sme sa zúčastnili rôznych spoločných aktivít - skladania origami, maľovania, počítačových aktivít, ale i výroby chutného a zdravého šalátu. Po zaujímavých súťažiach sme sa všetci spoločne zúčastnili Comenius meetingu - stretnutia, na ktorom každá škola prezentovala svoje aktivity, jednotlivé činnosti a plány v projekte. Žiaci zúčastnených krajín si pripravili krásne hudobno-pohybové pásma a programy. Popoludní sme sa venovali spoločným športovým aktivitám a po večeri sme sa už vybrali do hotela, aby sme sa pomaličky začali chystať na od-

chod domov. V sobotu po raňajkách sme sa rozlúčili s projektovými partnermi a žiakmi ostatných krajín a vydali sa na cestu domov. Úžasný týždeň ubehol neskutočne rýchlo a nám všetkým zostáva len jediný - vysloviť veľké ďakujem. Všetkým našim žiakom, ktorí sa projektového stretnutia zúčastnili a zaslúžili sa o vybojovanie krásneho druhého miesta na olympiáde, všetkým tým, ktorí nás podporovali a pomohli nám, menovite Rodičovskému združeniu pri ZŠ Ladce, Ing. Vladimírovi Mikušovi za zakúpenie občerstvenia na cestu, páňovi Kvcerovi za darovanie šiltoviek a všetkým, ktorí nám držali palce.

Hlavným cieľom nášho projektu je zlepšovanie sociálnych vzťahov v škole i mimo nej, nadväzovanie medzinárodných kontaktov a komunikácia. Sme radi, že stretnutie splnilo svoj cieľ. Ďakujeme a tešíme sa na ďalšie aktivity v projekte Comenius.

Sárka Adamcová

Súťaže zručnosti - súčasť výchovy

Odborné učilište internátne sa tak, ako už býva dobrým zvykom, aj v tomto školskom roku zapojilo do súťaží zručnosti. Jednej takejto súťaže sme sa zhostili aj ako organizátori.

Dňa 27.03.2012 bola v Ladcoch celoslovenská súťaž zručnosti a praktických vedomostí s medzinárodnou účasťou v učebnom odbore záhradník. Do súťaže sa prihlásilo desať súťažných družstiev, z toho šesť zo Slovenska: Ladce, Tornaľa, Bratislava, Mojmirovce, Nová Ves nad Žitavou a Sološnica, štyri zo zahraničia: Waiblingen - Nemecko, Baja - Maďarsko, Kelč a Žamberk - Česká republika. Súťažilo sa v teoretickej aj praktic-

kej časti. Praktická časť bola zložená z dvoch úloh: výzdoba dreveného rámu so sololitovou výplňou a výzdoba fľaše.

Našu školu úspešne reprezentovali Simonka Kukuliašová a Miro Miškech, ktorí obsadili 1. a 2. miesto v súťaži jednotlivcov a prvé miesto v súťaži družstiev.

Dňa 17.04.2012 sa uskutočnila súťaž v zručnosti žiakov v učebnom odbore „služby a domáce práce“ v Poprade. Našu školu reprezentovali žiačky Petra Mončeková a Petra Švaralová, ktoré v záverečnom hodnotení obsadili 4. miesto.

Dňa 19.04.2012 sa konala súťaž zručnosti žiakov v učebnom odbore „kuchár“ v Kysuckom No-

vom Meste, kde naše žiačky Barbora Macušíková a Nikola Ševčíková získali 6. miesto.

Dňa 17.04.2012 sa chlapci z učebného odboru „stavebný zámočník“ Patrik Bielko a René Švaňa zúčastnili súťaže v Sološnici, kde vybojovali 2. a 3. miesto v súťaži jednotlivcov a prvé miesto v súťaži družstiev.

Všetci žiaci, ktorí reprezentovali našu školu, potvrdili, že si dokážu poradiť aj s takými náročnými úlohami a svojou usilovnosťou a šikovnosťou urobili radosť hlavne majstrom, ktorí ich na súťaže pripravovali.

Slávkva Habánková

Aktivity žiakov ZŠ

Testovanie žiakov 8. roč.

Dňa 9. mája sa uskutočnilo „Pilotné testovanie“ žiakov 8. ročníka z predmetov matematika a slovenský jazyk. Celkom 24 žiakov si overovalo svoje vedomosti. Výsledky sa po vyhodnotení dozvedia na začiatku budúceho školského roka.

Prispeli ku dňu matiek

Ku Dňu matiek, ktorý sa konal 13. mája t.r. v Dome kultúry, prispeli svojim programom aj žiaci I. stupňa ZŠ, piatáci i mažoretky zo školského klubu. V programe žiaci pod vedením učiteľiek z 1. stupňa a Mgr. A. Novákovej predniesli svojim mamám básne, prózu i spoločnú pieseň.

Mgr. I. Zajacová

Deň zeme

Dňa 22. apríla si celosvetovo pripomínáme sviatok našej modrej planéty - Deň zeme. Do osláv sa pripojili aj učiteľia a žiaci našej Základnej školy. Ukázali, že stav životného prostredia a čistoty prírody im nie je ľahostajný. Spoločne strávili príjemné popoludnie a plnili rôzne úlohy. Učili sa poznávať stromy, ich význam pre človeka a využitie. Zapojili sa do akcie „Vyčistíme si Slovensko“, kde žiaci zbierali odpadky v priestore okolo školy. Aktivita a zanečistenie, s akým žiaci pracovali, boli dôkazom toho, že stav životného prostredia a čistota prírody nie sú mladej generácii ľahostajné. Aktivitami zvyšujúcimi ekologické povedomie žiakov si pripomenuli skutočnosť, že našu planétu Zem si musíme nielen vážiť, ale sa o ňu aj starať.

Mgr. Šelingová

60 nových žiakov

V máji sa konalo v Odbornom učilišti internátnom prijímacie konanie. Po pohovoroch prijali celkom 60 žiakov. Záverečné skúšky v OUI budú v dňoch 18. - 21. júna t.r. Pripravuje sa 38 žiakov z rôznych odborov.

Futbalové súťaže vrcholia

Mužstvo dospelých odohralo na jar 11 majstrovských zápasov, z toho 5 na domácej pôde. Po 2 víťazstvách v úvodných kolách, o ktorých sme informovali v predchádzajúcom čísle, prišlo trpké vytriezvenie. Hráči si vypracujú množstvo gólových príležitostí, avšak nie a nie trafiť do čierneho. V 9 zápasoch v hodnotenom období 1 x zvíťazili, 1x remizovali a 7x prehrali, z toho 2x na domácej pôde. V týchto zápasoch strelili len 5 gólov (5 gólov - 5 strelcov), pričom inkasovali 19. V celkovej tabuľke po 26 kolách im patrí so skóre 29:48 a 26 bodmi nelichotivé 13. miesto. V tabuľke pravdy majú 13 minúsových bodov. Veríme, že v záverečných kolách si chlapi poriadne vysúkajú rukávy a urobia všetko potrebné pre zachovanie 5. ligy.

Najlepšie umiestnenie z našich mužstiev patrí dorastencom, ktorí sú po 22 kolách so skóre 114:25 na 2. mieste za ich jediným jarným premožiteľom Kolačínom. V jarnej časti odohrali 7 zápasov, v ktorých 5x zvíťazili, 1x remizovali a 1x prehrali. Priaznivé je aj ich skóre z týchto zápasov a to 31:12.

Žiaci v 8 jarných zápasoch 2x zvíťazili, 1x remizovali a 5x ťahali za kratší koniec. Skórovali 13x, ale súperim nastriekali 21 gólov. V celkovej tabuľke im s 30 bodmi a skóre 39:37 patrí 8. miesto. Počas jarnej časti odohrali 3 zápasy len s 10 hráčmi, nakoľko viac sa ich nezišlo. Už tu vidieť, že záujem o futbal v Ladcoch pomaly, ale isto klesá. Deti a mládež uprednostňujú iné aktivity či skôr neaktivity.

Ing. F. Gach

Prehľad jarných zápasov

Dopeli	Dorast	Šport. žiaci
FK Horná Lada - Ladce 3:1 (gol Mústka)		
Ladce - Kamenec 1:0 (Jakub)	Šuprá - Ladce 1:1	Ladce - Nová 0:0
M. Čaus - Ladce 2:0	Ladce - Preča 3:0	Sverepec - Ladce 1:5
Ladce - T. Topič 0:0	Kolačín - Ladce 3:0	Ladce - Gorný 1:3
Nová Lada - Ladce 3:0	Ladce - Orava 11:0	D. Mariková - Ladce 2:0
Ladce - Šimonov 1:0 (E. Mústka)		Ladce - Šuprá 1:0
Cyfel - Ladce 2:0	Ladce - Bolešov 4:2	Domaniča - Ladce 3:1
Ladce - H. Pevný 1:0 (E. Pevný)	Domaniča - Ladce 1:2	Ladce - D. Božičová 3:4
Ladce - Ladce 2:1 (M. Mústka)	Ladce - Prácheň 3:1	Ladce - Ladce 3:2

Záver súťaží stolných tenistov

V sezóne 2011 - 2012 sme mali železka v ohni v troch stolnotenisových ligách. Umiestnenia všetkých troch družstiev boli viac-menej podľa očakávania. Z predpokladov sa trocha vymklo „A“ družstvo v silno obsadenej 4. lige, kde zo 16 družstiev skončilo na veľmi dobrom 5. mieste. Z celkového počtu 30 zápasov 16-krát vyhrali, 6-krát remizovali a 8 ráz prehrali. Celkom získali 68 bodov a skóre aktívne 305:227. Práve skóre rozhodlo, že skončili za štvrtým Keraming Trenčín B.

Ladčianske „B“ družstvo v 5. lige sa z 12 účastníkov umiestnilo na 11. mieste. Získali 38 bodov (ako desiatka D. Mariková). Odohrali 22 zápasov, z ktorých 4 vyhrali, 8 remizovali a 10 prehrali. Skóre mali pasívne 185:211.

„C“ družstvo nás reprezentovalo v 7. lige. Umiestnenie na 4. priečke je uspokojivé. Celkom odohrali 20 zápasov, z ktorých 9 vyhrali, 1-krát hrali nerozhodne a 10 zápasov prehrali. Skóre aktívne 187:173 so ziskom 39 bodov. Pri pohľade na minuloročný priebeh stolnotenisových súťaží imponuje počet hráčov, ktorí sa zapojili do reprezentácie obce a obetavosť, s akou sa tomuto športu venujú. Ďakujeme im, že urobili všetko, aby dobre reprezentovali našu obec.

Ambície Tunežičanov

Ambície Tunežičanov vo futbale sa oproti minulej sezóne podstatne líšia. Momentálne je stav súťaže III. triedy taký, že na čele je Lednica s 33 bodmi a za nimi Tunežice s 32 bodmi. To dáva určitú nádej na postup do II. triedy. Takáto situácia vznikla po mnohých rokoch prvýkrát.

To svedčí o lepšom vzťahu a herných schopnostiach hráčov aj o lepšej organizačnej práci funkcionárov.

Všetko smeruje k tomu, že keď sa to aj nepodarí v tomto roku, tak na budúci rok určite.

55 hráčov o putovný pohár Centrik

Organizátori z Centrika Ladce pripravili stolnotenisový turnaj pre neorganizovaných hráčov o zaujímavé ceny - LCD, mikrovlnku a DVD prehrávač. Hlavnú kategóriu „muži“ vyhral 67 - ročný Anton Sládek z Klobušíc, 2. miesto T. Brňák (Horná Brez-

nica), 3. miesto J. Kalus (Ladce).

V kategórii žien bolo poradie: 1. Panáčková (Lysá), 2. Z. Muthová (P. Bystrica), 3. Hošmanová (Púchov).

Juniori: 1. D. Panáček (Lysá), 2. J. Mikula (Sverepec), 3. M. Kvasnička (Beltoša).

Ďalšie číslo 10. augusta

Číslo 4 Ladeckých zvestí vyjde 10. augusta 2012. V obsahu nájdete články vo zvyčajných rubrikách. Venujeme sa hodnoteniu škôl za uplynulý školský rok, bilancii v športových súťažiach, stavu v modernizácii železnice a ostatným aktualitám z obce.

LADECKÉ ZVESTI

Spravodajca miestnej samosprávy v Ladcoch

XXIV. ročník číslo 3 - jún 2012

Redaktor: Branislav Lipták st.

Grafika: Matej Lipták

Vychádza vo firme

Beel s.r.o., Púchov

Tlač: ASSA, s.r.o., Púchov